

Az európai adatvédelmi biztos 2012. június 14-i véleményének összefoglalója az európai kockázattőke-alapokról, illetve az európai szociális vállalkozási alapokról szóló rendeletre irányuló javaslatokról

(A vélemény teljes szövege angol, francia és német nyelven megtalálható az európai adatvédelmi biztos honlapján: <http://www.edps.europa.eu>)

(2012/C 335/09)

Bevezetés

Egyeztetés az európai adatvédelmi biztossal

1. 2011. december 7-én az Európai Bizottság elfogadta az európai kockázattőke-alapokról szóló rendeletre irányuló javaslatot ⁽¹⁾ (a továbbiakban: „a kockázattőke-alapokról szóló rendeletjavaslat”). Ugyanezen a napon az Európai Bizottság elfogadta az európai szociális vállalkozási alapokról szóló rendeletre irányuló javaslatot ⁽²⁾ (a továbbiakban: „a szociális vállalkozási alapokról szóló rendeletjavaslat”). Ezeket a javaslatokat egyeztetés céljából 2011. december 12-én elküldték az európai adatvédelmi biztosnak.

2. Az európai adatvédelmi biztos üdvözli, hogy a Bizottság egyeztetett vele, valamint javasolja, hogy a rendeletjavaslatok preambuluma hivatkozzon erre a véleményre.

3. A kockázattőke-alapokra és a szociális vállalkozási alapokra vonatkozó jogi keret végrehajtása és alkalmazása bizonyos esetekben érintheti az egyének személyes adataik feldolgozásához fűződő jogait. A rendeletjavaslatok egyes rendelkezései – így az adatvédelmi jogszabályok alkalmazhatóságával, a határokon átnyúló információcserével, az illetékes hatóságok vizsgálati hatásköreivel és az alapkezelők adatbázisaival kapcsolatos rendelkezések – az érintett személyekre nézve adatvédelmi következményekkel járhatnak.

4. Számos függőben lévő és lehetséges jövőbeli javaslat – például az európai adatvédelmi biztosnak a banki jogszabályok felülvizsgálatáról, a hitelminősítő intézetekről, a pénzügyi eszközök piacairól (MIFID/MIFIR) és a piaci visszaélésről szóló jogszabálycsomagra vonatkozó véleményeiben ismertetett javaslatok ⁽³⁾ – tartalmaz az ebben a véleményben említettekhez hasonló rendelkezéseket. Az európai adatvédelmi biztos ezért javasolja, hogy e véleményt a fent említett kezdeményezésekről szóló 2012. február 10-i véleményeivel szoros összefüggésben olvassák.

A javaslat célkitűzései és hatálya

5. A rendeletjavaslat célja, hogy orvosolja a két típusú alap esetén felmerülő különböző problémákat.

6. Bár a kockázattőke-alapok kis- és közepes vállalkozásoknak nyújtanak sajáttőke-finanszírozást, az európai kockázattőke-üzletág széttagolt és elaprózott. Ez a széttagság és elaprózottság oda vezetett, hogy a befektetők statisztikailag kimutathatóan vonakodnak befektetni a kockázattőke-alapokba. Az egységes szabályozás hiánya annak is akadálya, hogy a szakosodott kockázattőke-alapok jelentősebb összegű külföldi forrást tudjanak bevonni. A potenciális befektetők jelenleg jobban kedvelik magántőke-befektetéseket a kockázattőke-befektetéseknél. Ez hátrányosan érinti egész Európa globális versenyképességét. A kockázattőke-alapokról szóló rendeletjavaslat célja e problémák orvoslása.

7. Az európai szociális vállalkozási alapokról szóló rendeletben javasolt elfogadható finanszírozási eszközök skálája túlmutat a sajáttőke-finanszírozáson. A szociális gazdasági társaságoknak más finanszírozási formák is rendelkezésére állnak, ötvözve egymással az állami és a magánszektorból történő finanszírozást, a hitelviszonyt megtestesítő eszközöket és a kisösszegű kölcsönöket. Ezért a szociális vállalkozási alapokra vonatkozóan javasolt szabályok a kockázattőke-alapok rendelkezésére álló minősített befektetési eszközöknél bővebb eszközkör alkalmazását teszik lehetővé.

8. Ezen túlmenően a szociális vállalkozásokba irányuló befektetések által felvetett átláthatósági kérdések eltérnek a kockázati tőke területén előírt jelentéstételi kötelezettségektől: a szociális vállalkozásokba irányuló befektetések célja valamilyen „társadalmi haszon” vagy pozitív társadalmi hatás. A javasolt szabályok külön részekben foglalkoznak a társadalmi hatásokra vonatkozó információkkal, azok mérésével, illetve az elérésüket elősegítő stratégiákkal.

⁽¹⁾ COM(2011) 860.

⁽²⁾ COM(2011) 862.

⁽³⁾ Az európai adatvédelmi biztos 2012. február 10-i véleményei, amelyek elérhetők a következő címen: <http://www.edps.europa.eu>

9. Az európai kockázattitőke-alapokról és az európai szociális vállalkozási alapokról szóló rendeletjavaslatokat úgy szövegezték meg, hogy azok kiegészítsék egymást. Elfogadásuk esetén a javaslatok egymás mellett fognak létezni, mint két, egymástól kölcsönösen függő önálló jogi aktus.

Az európai adatvédelmi biztos főbb észrevételei

10. Az európai adatvédelmi biztos véleménye szerint a rendeletjavaslatok túl általános jelleggel kezelik az adatvédelmi kérdéseket. Bizonyos esetekben nem egyértelmű, hogy a rendeletjavaslatok egyes rendelkezései – például az információcserével, az illetékes hatóságok vizsgálati hatásköreivel és az EÉPH-adatbázis kialakításával kapcsolatos rendelkezések – alapján sor kerül-e személyes adatok feldolgozására.

Következtetések

32. Az európai adatvédelmi biztos a következő ajánlásokat teszi:

- a rendeletjavaslatok preambulumban hivatkozni kell erre a véleményre,
- a rendeletjavaslatokba a hatályos adatvédelmi jogszabályok teljes körű alkalmazását hangsúlyozó rendelkezéseket kell felvenni; az európai adatvédelmi biztos azt javasolja továbbá, hogy pontosítsák a 95/46/EK irányelvvel való hivatkozást annak meghatározásával, hogy a rendelkezések az említett irányelvet végrehajtó nemzeti szabályokkal összhangban alkalmazandók,
- határozzák meg, hogy a rendeletjavaslatok értelmében milyen személyes adatok dolgozhatók fel és továbbíthatók, az érintett illetékes hatóságok és az EÉPH milyen célokra dolgozhat fel és továbbíthat személyes adatokat, és rögzítsenek arányos adatmegőrzési időszakot a szóban forgó feldolgozásra vonatkozóan, vagy legalább állapítsanak meg egy ilyen időszak kialakítására vonatkozó pontos kritériumokat,
- korlátozzák az illetékes hatóságok dokumentumokhoz és információkhoz való hozzáférését a rendelettervezetek külön meghatározott, súlyos megsértésének eseteire és olyan esetekre, amikor fennáll a jogsértés elkövetésének alapos gyanúja (amit konkrét bizonyítékokkal kell alátámasztani),
- elő kell írni az illetékes hatóságok számára, hogy a dokumentumokat és információkat hivatalos határozat útján kérjék, amely megjelöli a kérés jogalapját és célját, azt, hogy a kérés milyen adatokra irányul, az adatok átadására vonatkozó határidőt és a címzett azon jogát, hogy bíróságtól kérje a határozat felülvizsgálatát,
- részletesebb rendelkezések rendeletjavaslatokba való felvételével kell pontosítani az alapkezelői adatbázisok létrehozásának jogalapját; e rendelkezéseknek meg kell felelniük a 45/2001/EK rendelet előírásainak; így az adatbázis létrehozásáról szóló rendelkezésnek i. meg kell határozni az adatfeldolgozási műveletek célját és meg kell állapítani, melyek a kompatibilis alkalmazások; ii. meg kell határozni, hogy mely szervek (EÉPH, illetékes hatóságok, Bizottság) és mely, az adatbázisban tárolt adatokhoz férhetnek hozzá és módosíthatják az adatokat; iii. biztosítani kell valamennyi olyan érintett hozzáférési jogát és megfelelő tájékoztatását, akinek a személyes adatait tárolhatják vagy kicserélhetik; iv. a személyes adatok megőrzési idejét a cél eléréséhez szükséges minimális időtartamra kell megállapítani és korlátozni,
- mivel a rendeletjavaslatok a határokon átnyúló információcserét túl általános jelleggel szabályozzák, nem engedhető meg, hogy az illetékes hatóságok vizsgálati hatásköreiről és a személyes adatok feldolgozásának alapvető elemeként az alapkezelők EÉPH-adatbázisának létrehozásáról felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban határozzanak, hanem fel kell őket venni a rendeletjavaslatok vonatkozó lényeges cikkeibe,
- a rendeletjavaslatokban rendelkezni kell az európai adatvédelmi biztossal való egyeztetésről, amennyiben a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok vagy a végrehajtási aktusok érintik a személyes adatok feldolgozását.

Kelt Brüsszelben, 2012. június 14-én.

Giovanni BUTTARELLI
az európai adatvédelmi biztos helyettese